

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Вадима Гетьмана»

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТА МАРКЕТИНГУ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ АНГЛОМОВНИХ ПРОГРАМ

ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРС У ПАРАДИГМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції**

5 березня 2015 р.

УДК 81'28+81'322]:378-027.561
ББК 74.4я431
Л 59

Лінгвокультурний дискурс у парадигмі професійної освіти:
Л 59 зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 5 берез. 2015 р.—
К. : КНЕУ, 2015. — 656 с.
ISBN 978-966-926-006-2

У збірнику представлені матеріали презентаційних доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, у яких значну увагу приділено лінгвістичному компоненту міжкультурних комунікацій, дотриманню європейських стандартів у мовній підготовці фахівців нового покоління, що передбачає широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій та усвідомлення міждисциплінарної важливості іншомовних комунікативних компетенцій у програмі інноваційного розвитку дослідницького університету.

The collection of the articles outlines trends and tendencies in teaching languages at modern universities. The academic process is viewed as a multi-dimensional entity which embraces scientific and educational, cultural and business aspects organised around the linguistic dimension. Special emphasis is put on the innovative technologies and resources.

Much attention is paid to the European standards and practical strategies to develop the learners' communicative competencies.

В сборнике представлены материалы Международной научно-практической конференции, в которых рассматриваются проблемы языковой подготовки студентов в современных высших учебных заведениях. Большое внимание уделяется межкультурному компоненту и междисциплинарному характеру преподавания языков в программе инновационного развития исследовательского университета.

УДК 81'28+81'322]:378-027.561
ББК 74.4я431

Редакційна колегія: **І. А. Колеснікова** — д.філол.н., проф. (голова), **М. М. Гавриш** — к.філол.н., доц. (відповідальний редактор), **Алла Архангельська** — д.філол.н., проф. (м.Оломоуц, Чеська Республіка), **І. А. Синиця** — д.філол.н., ст.наук.співроб., **Ю. М. Друзь** — к.пед.н., доц., **А. В. Капуш** — к.філол.н., доц., **Л. С. Козловська** — к.філол.н., доц., **А. Новацький** — к.філол.н. (м. Люблін, Республіка Польща), **Л. О. Случайна** — к.політ.н., доц., **Г. М. Сюта** — к.філол.н., ст.наук.співроб., **Чеботарьова Л.І.** — к.пед.н., доц., **О. Л. Шевченко** — к.філол.н., доц., **Е. І. Щукіна** — к.пед.н., доц.

*Рекомендовано науково-методичною радою
Протокол №7 від 14.05.2015*

Адреса редакційної колегії: 03680, м. Київ, проспект Перемоги 54/1,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
тел. 371-61-74

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

ISBN 978-966-926-006-2

© КНЕУ, 2015

Зміст

Секція 1. ЛІНГВІСТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ

<i>Arustamyan Ya. Yu.</i> Cultural elements in terminology: methodological aspect (on the example of art terms)	11
<i>Arustamyan Ya. Yu., Jurayeva Z.</i> Development of interpretational skills	15
<i>Артеменко А. І.</i> Перепити як важливий лінгвістичний феномен у міжнародній культурній комунікації	19
<i>Бондаренко О. В.</i> Фольклористичний дискурс у дворівневому синтаксисі	24
<i>Вільчинська Т. П.</i> Лінгвокультурологія як нова наукова парадигма інтегрального типу	29
<i>Гавриш М. М.</i> Переклад як різновид міжкультурної комунікації (деякі аспекти проблеми)	36
<i>Гавриш О. О.</i> Дослідження контактів національних варіантів німецької мови	41
<i>Гейна О. В., Долинська В. І.</i> Роль диалогичности в формуванні мовної культури особистості	46
<i>Гримашевич Г. І.</i> Діалектний текст як лінгвокультурний феномен	52
<i>Дзюба М. М.</i> Епонімічні терміни як знаки культурної пам'яті	58
<i>Дмитренко О. П.</i> Мовна картина світу в міжкультурній комунікації (на базі фразеологічного фонду сучасної німецької мови)	65
<i>Дьолог О. С.</i> Мода як лінгвокультурна категорія: особливості і проблеми	74
<i>Дьолог О. С., Бурахамова Р. Е.</i> Особенности употребления этикетных слов и словосочетаний в казахском языке	81
<i>Друзь Ю. М., Гусак Т. М.</i> Використання сучасної англійської лексики в навчальному процесі	87
<i>Завідонова Н. І.</i> Реалізація соціокультурного підходу до викладання іноземних мов у вищій школі	93
<i>Ishchuk M. M.</i> Contrastive analysis of symbolic meanings of human dwelling element's in English and Ukrainian	100
<i>Ковальчук Г. В.</i> Лексична варіативність у професійній комунікації фахівців з економіки	105
<i>Колеснікова І. А.</i> Трансформація змістів мовних одиниць у сучасному економічному дискурсі на матеріалі «Словаря української мови» Бориса Грінченка	116

<i>Копил Г. О.</i> Інтеркультурологічне розуміння лінгвопедагогіки у дослідженнях зарубіжних науковців.....	122
<i>Кравчук О. М.</i> Читання, сприймання, розуміння як психологічні складники лінгвістичного аналізу тексту.....	128
<i>Круковський В. І., Круківська О. В.</i> Навчальний переклад як засіб розвитку міжкультурної компетенції.....	134
<i>Nowacki A.</i> Створення польсько-українського словника журналістської термінології для потреб навчання в університеті.....	142
<i>Охріменко Т. В.</i> Национальная валюта в истории этноса.....	148
<i>Петрова Г. Л.</i> Психологічний вплив реклами як засобу масової комунікації.....	153
<i>Pishvanova V., Malinko O., Tsyganok Z.</i> The environment for cross-cultural communication.....	165
<i>Семеренко І. В.</i> «Пошук нових слів» в українському авангардизмі: лінгвістичний компонент дискурсу міста у I половині XX століття».....	170
<i>Tashpulatova V.</i> ESL — the pronunciation barrier.....	175
<i>Терехова Д. І.</i> Психолінгвістичні засади міжкультурної комунікації.....	180
<i>Терещенко С. І.</i> Сучасні форми бізнес-комунікації в міжкультурному дискурсі.....	189
<i>Товстенко В. Р.</i> Фонетичні особливості мови регіонів східної України.....	196
<i>Храбан Т. Є.</i> Дослідження семантики концепту як передумова для оптимізації міжкультурної комунікації (методологічний аспект).....	202
<i>Черемська О. С.</i> Ненормативне калькування як проблема перекладу термінологіки економічної сфери.....	208
<i>Шевченко О. Л.</i> Національні особливості вербальної і невербальної комунікативної поведінки.....	215

Секція 2.

ЄВРОСТАНДАРТИ ВИКЛАДАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Алейнікова М. Г.</i> Особливості впровадження інтерактивних методів навчання при викладанні іноземної мови студентам економічних спеціальностей немовних вищих навчальних закладів.....	222
<i>Бедько І. В.</i> Міжкультурний аспект викладання української мови як іноземної.....	230

<i>Василенко І. О.</i> Важливість створення лінгвопрофесійного середовища для формування комунікативної компетенції у студентів економічних ВНЗ.....	235
<i>Васильєва Т. О.</i> Антропоморфна метафора в сучасному економічному дискурсі іспанських ЗМІ.....	240
<i>Вдовиченко В. А.</i> Лінгвістичний інструментарій імітаційних ігор як метод підготовки фахівців з міжнародних відносин	248
<i>Воробійова Ж. Ю.</i> Питання етнокультурної компетентності студентів в університетах України	252
<i>Гейна О. В., Шиловост Н. М.</i> Дидактический аппарат рабочей тетради по языку специальности.....	259
<i>Gvelesiani I.</i> European standards and the irinfluence on the formation of Georgian students' linguistic competence	265
<i>Давиденко Т. В.</i> Сучасні методики, техніки й технології розвитку та вдосконалення навичок критичного мислення.....	269
<i>Дикарева Л. Ю.</i> Проблеми викладання української мови студентам іноземцям заочної форми навчання	275
<i>Друзь Г. М.</i> Ділова гра як засіб моделювання професійної діяльності студентів у навчальному процесі вищої школи.....	280
<i>Жулківська А. М., Вавілова Г. В.</i> Використання методу ділової гри при вивченні фахової іноземної мови	285
<i>Запара В. М.</i> Формування англомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей	291
<i>Капустіна О. В.</i> Сучасні методики навчання іноземних мов та проблеми їх упровадження	296
<i>Кіришо С. М.</i> Інноваційна парадигма забезпечення якості навчання мови за професійним спрямуванням	300
<i>Коваленко С. О.</i> Психолого-педагогічні особливості навчання іноземних мов.....	306
<i>Крилова В. Г.</i> Методи інтерактивного вивчення іноземних мов як засіб формування мовної компетенції студентів економічних ВНЗ.....	313
<i>Курченко Л. М.</i> Ігрові моменти у викладанні німецької мови на прикладі префіксального словотвору дієслів	319
<i>Литвиненко Н. П.</i> Професійна спрямованість у парадигмі викладання української мови студентам вищих медичних навчальних закладів	323
<i>Максименко О. О.</i> До питання про принципи Ради Європи у професійно орієнтованому навчанні іноземних мов	326
<i>Малевич Л. Д.</i> Мовна політика ЄС: досвід слов'яномовних країн.....	332
<i>Мельник Т. П., Задорожна О. М., Головата Л. М.</i> Практичні аспекти формування соціокультурної компетентності студентів-іноземців у вивченні української мови	339
<i>Місник Н., Палій М.</i> Сучасні євростандарти в мовному навчанні у вищих школах Болгарії й України.....	343

<i>Мирошниченко А. В.</i> Сравнительный анализ усвоения крылатых слов и выражений русского языка студентами-иностранцами на разных этапах обучения	347
<i>Подгурська Т. А.</i> Лінгвістичний компонент професійної освіти студентів-іноземців в економічному ВНЗ	350
<i>Сапожникова О. М.</i> Кейс-метод як засіб формування мовної компетенції	355
<i>Синицька Н. Н.</i> Публикации в специализированных англоязычных средствах массовой информации как материал для развития лингвокультурной компетенции	359
<i>Соловійова Л. І.</i> Project work in English language teaching.....	367
<i>Стеценко О. Є.</i> Застосування інтерактивних методів при викладанні англійської мови в немовних вищих навчальних закладах	374
<i>Струганець Л. В.</i> Культуромовна підготовка перекладача у траєкторії професійної освіти	379
<i>Струтинська І. Ю.</i> Про формування комунікативної компетенції студентів немовних ВНЗ на заняттях з іноземної мови	387
<i>Тамразян І. С.</i> Лінгвокультурологічний текст на заняттях з української словесності в економічному університеті.....	391
<i>Федоренко С. Л.</i> Формування мовної компетенції як основний складник імплементації європейських освітніх стандартів у вивченні іноземної мови.....	397
<i>Чеботарьова Л. І.</i> Managing activities in the classroom.....	402
<i>Чезганов С. А.</i> Текст професійного спрямування на заняттях з української мови як іноземної	408
<i>Черемская О. С., Андреева Н. П.</i> Научный стиль речи на начальном этапе обучения РКИ	411
<i>Szafarnakier-Świrko Anna</i> Język rosyjski na Katedrze Ukrainistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Standardy nauczania. Cele. Zadania. Perspektywy	416
<i>Dr. Jakubiak Olga</i> Materiały w nauce języka obcego metodą PBL.....	418
<i>Яременко Т. Г.</i> Національно-культурний чинник у формуванні мовної та фахової компетенції.....	431

Секція 3.
НАСКРІЗНА МОВНА ТРАЄКТОРІЯ
ЯК СКЛАДНИК МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ
В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ
НОВОГО ПОКОЛІННЯ

<i>Бондарчук Л. М.</i> Актуальність та особливості викладання польської мови для економістів в умовах євроінтеграційних викликів сучасного суспільства.....	436

<i>Грицяк Л. Д.</i> Зміст і сутність соціальної компетентності для студентів економічної спеціальності	440
<i>Єрмак Л. О.</i> Підручники з польської мови як іноземної у професійній сфері: аналітичний огляд	446
<i>Капуш А. В.</i> Проект «Тренувальна фірма» на заняттях з ділової німецької мови	451
<i>Кривич Н. Ф.</i> Формування мовної особистості та культури професійного спілкування при підготовці майбутніх економістів на заняттях з української словесності	456
<i>Лагодинський О. С.</i> Оцінювання якості сучасного підручника (навчального посібника) з фахової іноземної мови	465
<i>Леценко Л. П.</i> Комунікації в системі міжнародного менеджменту: крос-культурний аналіз	471
<i>Маркова О. В., Шматок Т. Г.</i> Створення ситуації успіху при вивченні іноземної мови студентами-юристами як запорука гуманізації педагогічного процесу	478
<i>Мельник Г. М., Бескоровайна Н. О.</i> Особливості особистісного та мотиваційного розвитку студентів в очно-дистанційному навчанні	487
<i>Остапенко Е. О.</i> Саморозвиток студента у вищому навчальному закладі освіти	493
<i>Романюк О. І.</i> Наукові підходи до розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих навчальних закладів педагогічного профілю	501
<i>Случайна Л. О.</i> Складники міждисциплінарного потенціалу мовної підготовки студентів економічного ВНЗ	508
<i>Таран О. С.</i> Метакогнітивні стратегії навчання іноземної мови студентів-міжнародників	513
<i>Umarova N. I.</i> The importance of classroom behavior management	516
<i>Шпак Н. А.</i> Інноваційні підходи до побудови курсу іноземної мови для фахівців зовнішньої політики	519
<i>Шпильківська Л. С.</i> Співпраця викладача і студента — запорука успіху майбутніх економістів-міжнародників нового покоління	525
<i>Юцкевич О. П.</i> Використання можливостей іноземної мови для формування готовності студентів до участі в наукових конференціях	529

Секція 4. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РЕСУРСИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

<i>Барабаш О. Я., Америкдзе О. С.</i> Використання Internet-технологій для вдосконалення навчального процесу	535

<i>Драб Н. Л., Костюк Т. О.</i> Важливість інтеграції курсу «Риторика і мистецтво презентації» у навчання ділової іноземної мови в економічних ВНЗ України	540
<i>Драб Н. Л., Костюк Т. О.</i> Ефективність застосування інформаційних технологій у навчанні ділового іноземного мовлення....	547
<i>Ковтун В. С.,</i> Забезпечення актуальності навчальних ресурсів інтерактивних комп'ютерних навчальних програм для аудиторного та дистанційного вивчення німецької мови	555
<i>Кучера Т. М.</i> Інформаційно-комунікаційні технології як ефективний засіб досягнення навчально-виховної мети у формуванні мовної компетенції іноземних студентів	564
<i>Люлька Л. А., Редзюк І. В.</i> Індивідуалізація та диференціація навчання за допомогою комп'ютерних навчальних систем	570
<i>Nagorniuk I.</i> Wykorzystywanie narzędzi technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w nauczaniu języka polskiego jako obcego	578
<i>Ножовнік О. М., Грицяк Л. Д., Сабат О. М.</i> Використання аутентичних аудіовізуальних матеріалів з інтернет-ресурсів у навчанні іноземної мови у вищій професійній школі	584
<i>Осадча О. С., Печенікова Л. М.</i> Інтерактивні технології на заняттях української та російської мов як іноземних	597
<i>Палесіка І. В.</i> Формування навичок письма шляхом використання новітніх інформаційних технологій на середньому етапі навчання англійської мови	601
<i>Pishvanova V., Malinko O., Tsyganok Z.</i> Advantages and disadvantages of distance learning.....	609
<i>Пішванова В. О., Малінко О. Г., Циганок З. А.</i> Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи вивчення англійської мови	614
<i>Приходько Н. Г.</i> Можливості використання інформаційно-комп'ютерних технологій у формуванні іншомовної комунікативної компетенції	620
<i>Тинний В. І.</i> Використання ІКТ для набуття мовних компетенцій.....	626
<i>Ходакевич О. Г.</i> Використання інтернет-ресурсів для підвищення ефективності навчання іноземної мови для професійного спрямування у студентів-економістів	633
<i>Цисарук О. В.</i> Пріоритети дистанційного навчання іноземної мови в сучасному світі інноваційних технологій	639
<i>Шутова Л. І.</i> Роль інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні мовної культури	644
<i>Щукіна Е. І.</i> Теорія і практика використання відеофонограми для формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей	650

7. Crawford Douglas, Ph.D. Employee and labour relations. Society for human resource management, 2008. — 18 p.

УДК 378.147: 811.111

Запара В. М.,
викладач кафедри іноземних мов
Інституту природничо-географічної освіти та екології
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

***Анотація.** Ця стаття присвячена дослідженню формування англомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей. Розглядаються типи тестових завдань з читання та контролю повноти розуміння прочитаного на основі тексту за фахом для студентів спеціальності «Туризм».*

***Ключові слова:** іноземна компетенція, професійно орієнтоване читання, природничі науки, формування комунікативних навичок.*

***Аннотация.** Эта статья посвящена исследованию формирования англоязычной профессионально ориентированной коммуникативной компетенции у студентов природоведческих специальностей. Рассматриваются типы тестовых заданий по чтению и контролю понимания прочитанного на основе профессионального текста для студентов специальности «Туризм».*

***Ключевые слова:** иноязычная компетенция, профессионально ориентированное чтение, природоведческие науки, формирование навыков коммуникации.*

***Summary.** This article is devoted to the formation of the professionally oriented English language communication competence by the students of Natural Science. The types of reading tests and the tasks for reading comprehension checking on the basis of professionally oriented texts for the students of «Tourism» are highlighted in the given article.*

***Keywords:** foreign language competence, professionally oriented reading, Natural Science, speech skills formation.*

Читання іноземною мовою як комунікативне уміння та засіб спілкування є важливим видом мовленнєвої діяльності та найбільш розповсюдженим способом іноземної комунікації, яким студенти мають оволодіти згідно з вимогами чинної програми з

іноземних мов та Державного стандарту з іноземних мов для отримання ступеня бакалавра. До питання професійно орієнтованого читання науковці здебільшого звертаються у контексті навчання у немовному вищому навчальному закладі.

Варто зазначити, що читання сьогодні є більш реальною формою використання іншомовної компетенції. Так, відповідно до Державного освітнього стандарту, рівень навченості студентів у читанні вищий порівняно з іншими видами мовленнєвої діяльності, оскільки його можна вдосконалювати самостійно, воно має велику освітню і соціокультурну значимість, є найважливішою змістовною базою для комунікативної діяльності студента.

Для мотивації читацької діяльності студентів та розв'язання освітніх і виховних завдань, які ставляться перед іноземною мовою як навчальним предметом, під час добору текстів для читання, основна увага приділялась характеру текстів, їх пізнавальній цінності, науковості, інформативності та якості. Мотивом читання як комунікативної діяльності є спілкування, а метою — отримання необхідної інформації. Робота з текстом може переслідувати різні цілі: іноді потрібно лише визначити, про що цей текст, в інших випадках — важливо зрозуміти нову інформацію, замисел автора, підтекст.

Для контролю повноти розуміння студентами прочитаного тексту пропонуються наступні вправи: знайти в тексті відповідну інформацію; пояснити значення відповідних словосполучень або фраз відповідно до контексту; відповісти на запитання щодо основного змісту тексту та його деталей; знайти в тексті відповідні терміни до визначень; виконати тест множинного вибору; виконати переклад (повний або частковий); виділити і сформулювати головну думку, скласти план і коротко передати основний зміст тексту.

Контроль розуміння прочитаного проводиться за допомогою завдань такого типу:

- відповісти на запитання щодо основної інформації тексту;
- відповісти на запитання, що стосуються важливих деталей;
- сказати, чи співвідноситься представлена інформація з тією, яка почерпнута з тексту;
- знайти в тексті вказані факти/одиниці смислової інформації, інші вправи пошукового характеру;
- виконати альтернативний тест, тест множинного вибору та ін.

Ефективним засобом організації контролю у навчанні іноземної мови є тестування. Тестовий контроль може забезпечити успішну реалізацію мети і всіх функцій контролю, а також задовольнити вимоги, що висуваються до якості контролю. Тестове

завдання передбачає певну вербальну чи невербальну реакцію тестованого. Кожне тестове завдання створює конкретну мовну або комунікативну тестову ситуацію, яка може подаватись вербальними і невербальними, наочними засобами. Методисти розробили типові тестові завдання з читання, а саме:

1. Вибрати правильну відповідь з 2 або 3 альтернативних відповідей.

2. Вибрати правильну відповідь із запропонованих варіантів (множинний вибір).

3. Вибрати з кількох речень найбільш відповідне змісту тексту.

4. Зіставити прочитану інформацію з даними в завданні реченнями.

5. Давати коротку відповідь (так/ні, одним словом).

6. Давати детальну/повну відповідь на запитання.

7. Заповнити пропуски потрібними за змістом словами.

8. Скласти план до прочитаного тексту.

У методиці виділяють два підходи до контролю вміння читання:

- Контроль як засіб перевірки розуміння інформації, закладеної в тексті.

- Контроль-обговорення як засіб розвитку основного мовлення на основі змісту тексту.

Студенти повинні вміти прочитати і зрозуміти основний зміст тексту, тобто:

1. Визначити тему тексту.

2. Виділити основну думку в тексті.

3. Вибрати головні факти, пропускаючи другорядні.

4. Здогадатися про значення незнайомих слів з контексту за допомогою словотворчих елементів, за аналогією з рідною мовою.

Студенти повинні вміти вибирати та використовувати матеріал тексту відповідно до конкретних комунікативних завдань, тобто:

1. Вміти швидко знаходити конкретну інформацію з опорою на структуру тексту.

2. Ділити текст на смислові частини, в яких знаходяться основні факти, події (для підвищеного рівня).

3. Визначити наявність необхідної інформації за змістом першого абзацу та ключових речень.

4. Визначати тему за заголовком.

5. Вміти робити висновки з прочитаного.

Наприклад, розглянемо текст за фахом для студентів спеціальності «Туризм» як модель навчання професійно орієнтованого читання:

MANAGEMENT IN TOURISM. CAREERS IN TOURISM

We have a staff of about 100 people. Basically, there are four departments, each with its own manager.

Firstly, there's front of house — that's **receptionists**, the people who deal with our guests on a daily basis. They check guests in and out, take reservations, make sure that everyone is getting the service they need. The reception team usually consists of a supervisor and two or three receptionists, depending on the time of day. They report to the front of house manager, who is also in charge of the porters and doormen.

Then there's **housekeeping**— all the services to do with the rooms. The head housekeeper is in charge of this. She has a team of maids who make up the rooms, provide towels and bed linen, and ensure that everything is ready for a new guest. She also looks after laundry, and cleaning in other parts of the hotel.

The **banqueting and conference manager** organizes all the events that take place in the hotel. That could be a one-day conference for twenty people, or a big corporate function with hundreds of guests. He has a team of event organizers who look after groups and parties. For smaller functions we use our in-house catering staff, but for big occasions we employ agency staff by the hour.

And finally, there's the **food and beverage manager**[4, c. 8].

Наведені нижче вправи базуються на професійно орієнтованому тексті та спрямовані на використання адекватних засобів вираження змісту цільовою мовою із активним залученням професійно орієнтованих термінів.

1. How many jobs in a hotel and restaurant can you think of? Write in your own language if necessary.

2. Complete the sentences (1–5) with a phrase below. Look back at the text to help you. More than one may be correct.

responsible for; manage(s); in charge of; look(s) after; report(s) to; deal(s) with

1. a) The general manager is ... the whole hotel.

b) She probably ... the company managers.

2. a) The assistant managers ... the general manager.

b) They always ... day-to-day problems.

3. a) The receptionists ... the guests.

b) They have to ... the front of house manager.

4. a) The head housekeeper ... the cleaning.

b) She ... a group of maids.

5. a) The events organizers are ... parties and groups.

b) They ... the banqueting and conference manager.

3. Read the text and draw the organization chart for the food and beverage department.

The food and beverage manager is responsible for the restaurant and the kitchen. Three people report directly to him: the head waiter, the bar manager, and the head chef. The head waiter manages the specialist wine waiters and the other waiters and waitresses. The bar manager is responsible for the bar staff. The head chef manages the kitchens and under him comes the assistant or sous chef. Then any other chefs report to the sous chef. Finally, the kitchen porters come at the bottom of that reporting line.

4. Complete the job descriptions (1–8) with the jobs on your food and beverage department organization chart.

1. The ... manages the bars on a day-to-day basis.

2. The ... wash dishes and do very simple jobs in the kitchen.

3. The ... serve drinks to customers, mix cocktails, and clean all the glasses.

4. The ... looks after the wines in the wine cellar, and advises customers on which wine to choose.

5. The ... manages the day-to-day running of the kitchen.

6. The ... serve food to restaurant customers.

7. The ... helps the head chef and looks after the kitchen staff.

8. The ... is responsible for the restaurant and the waiting staff [4, c.9].

Інформація, отримана з текстів, як правило, стимулює самостійність мислення, спонукає до ініціативного мовлення, у якому відображаються суб'єктивні погляди студентів, їхні інтереси і життєва позиція. Накопичення лексичного матеріалу на кожному практичному занятті створює позитивну мотивацію, викликає інтерес та спонукає студентів до формування власних думок, міркувань, висновків, спостережень тощо.

Читання виникло пізніше усного мовлення і стало важливим засобом спілкування та пізнання. Уміння читати мовою оригіналу дає можливість користуватися літературою для пошуку інформації за фахом, удосконалення умінь усного мовлення. Читання автентичних текстів за фахом, засвоєння студентами професійних термінів забезпечить формування комунікативної компетенції, розвиватиме мовну здогадку та антиципацію, інтерес до оволодіння іноземною мовою.

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. — [за ред. С.Ю. Ніколаєвої]. — К.: Ленвіт, 2003. — 273 с.

2. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособие / В.А. Коккота. — М.: Высш. школа, 1989. — 127 с.

3. Ніколаєва С. Ю. Практикум з методики тестування іншомовної лексичної компетенції (на матеріалі англ. мови). — К.: ІЗМН, 1996. — 312 с.

4. Neil Wood. Tourism and Catering. — Oxford University Press, 2003.

5. Самойлюкевич І. В. Інтеркультурний компонент професійної підготовки вчителів іноземних мов в умовах Європейського інформаційного суспільства / І. В. Самойлюкевич // Вісник ЧДПУ. Серія «Педагогічні науки». — Чернігів: Вид. центр ЧДПУ. — 2007. — Вип. 48. — С. 255—259.

УДК: 81`243:37.091.3

Капустіна О.В.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов

факультету міжнародної економіки і менеджменту

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ УПРОВАДЖЕННЯ

***Анотація.** У статті розглянуті питання, пов'язані з можливістю та доцільністю використання широко застосовуваних в Євросоюзі методик навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах України, визначені умови, при яких таке використання можливе.*

***Ключові слова:** Єврокомісія, предметно-мовне інтегроване навчання, ефективність методики, іноземна мова для спеціальних цілей.*

***Аннотация.** В статье рассмотрены вопросы, связанные с возможностью и целесообразностью использования распространенных в Евросоюзе методик обучения иностранным языкам в высших учебных заведениях Украины, определены условия, при которых такое использование возможно.*

***Ключевые слова:** Еврокомиссия, предметно-языковое интегрированное обучение, эффективность методики, иностранный язык для специальных целей.*

***Abstract.** The article touches upon the issues related to the opportunity for implementing these widely used in the European Union methods in higher education in Ukraine, the conditions under which these methods can be realized are determined.*

***Key words:** Eurocomission, content and language integrated learning, efficiency of methodology, foreign languages for special purposes.*